

tavshedspligt. Det er en afvejning af disse modstridende hensyn, der gør det nødvendigt at foretage en selvstændig regulering af spørgsmålet, jf. lovforslagets § 28, idet forvaltningslovens regler om partsrepræsentation næppe vil være fuldt ud dækkende for den særlige retsstilling, der ønskes tilvejebragt på dette område.

Patientrådgiveren må have adgang til de oplysninger, som er nødvendige for, at den pågældende kan varetage sit hverv. Patientrådgiveren skal f.eks. have adgang til at gøre sig bekendt med oplysningerne i tvangsprotokollen, jf. bemærkningerne til § 20.

Som et naturligt modstykke til de fortrolige oplysninger, patientrådgiverne modtager, har de tavshedspligt efter de gældende regler i forvaltningslovens § 27 og straffelovens § 152.

Patientrådgiveren bør på den anden side ikke have informationer, som af lægelige grunde ikke meddeles patienten, ligesom oplysninger om patientens øvrige forhold på forlangende af patienten ikke må meddeles til patientrådgiveren. Af hensyn til patientrådgiverens muligheder for samarbejde med patienten skal denne have oplysninger om, at der bliver tilbageholdt oplysninger.

Selv om patienten som hovedregel har ret til at indsigt i sin egen journal, jf. § 9 i lov om offentlighed i forvaltningen, må patientrådgiverens adgang til at gøre sig bekendt med indholdet af journalen kræve et samtykke fra patienten.

Hvis en sådan situation opstår, bør overlægen dog altid søge afklaret, om beskikkelse af en anden patientrådgiver eventuelt vil ændre patientens holdning til spørgsmålet, og i givet fald rejse sag herom.

Til § 29

Efter lovforslagets § 29 bortfalder beskikkelsen 30 dage efter, at det tvangsindgreb, der har udløst beskikkelsen, er bragt til ophør.

Patientrådgiverens opgave er, ud over tilsynet med selve tvangsindgrebet, at sikre sig, at den lagte behandlingsplan er i overensstemmelse med patientens behov. Lovforslaget skal give patienten mulighed for i en afklaret situation at drøfte behandlingsplanen igennem med patientrådgiveren og eventuelt bruge denne til at få foretaget ændringer eller inddraget nye momenter. Har patienten indgivet klage over tvangsindgrebet, skal denne have mulighed for at få støtte fra patientrådgiveren, til klagen er færdigbehandlet, eventuelt ved at sikre at patienten får støtte under møder med indsigtspåse og Landsnævnet.

Til § 30

Lovforslaget tillægger sundhedsministeren aftaleretten for patientrådgivere. Aflønningen bør ske ved

»frikøb« af rådgiverne fra anden ansættelse, så der ikke opstår et offentligt »ben«. Ved fastsættelsen af beløb til dækning af udgifter i forbindelse med udførelse af patientrådgiverhvervet skal det sikres, at de faktiske omkostninger bliver dækket, således at det ikke bliver udgiftsbelastende for rådgiverne at have påtaget sig hvervet. Endelig skal det sikres, at patientrådgiverne får tilbud om en årlig efteruddannelse, så de er i stand til at følge med i udviklingen inden for det psykiatriske og sociale behandlingsområde. Kursusdeltagelse skal ske med betaling af tabt arbejdsfortjeneste.

Til § 31

Bestemmelsen indebærer en forpligtelse for primærkommunerne til at sikre, at ingen psykiatriske patienter udskrives til »gaden« uden tilbud om opholdssted. Forpligtelsen kan selvfølgelig ikke række ud over patienternes eget ønske, men bestemmelsen tilsigter, at der, jf. § 1, oprettes særlige boligtilbud (bofællesskaber for ensomme, boligløse og psykisk dårligt stillede) eller andre egnede boligtilbud.

Patientråd m.v.

Til § 32

Bestemmelsen bygger på de tanker, udvalget vedrørende sindslidendes retsstilling fremførte i betænkning 1109/1987, s. 94–95. Dette forslag er udbygget ved at give patientorganisationerne indflydelse på patientrådenes funktion. Erfaringen med patientarbejdet på de psykiatriske hospitaler har vist, at der er behov for støtte fra tidligere patienter og patientforeninger, hvis patientrådene skal fungere som råd med nogen mulighed for påvirkning af miljøet på hospitalet. Det er ikke meningen, at patientorganisationerne skal drive patientrådene eller »kontorer« på hospitalerne. Udgangspunktet skal være de til enhver tid indlagte patienter.

Patientråd vil ikke umiddelbart give nogen større mulighed for reel medindflydelse for akut indlagte patienter med korttidsophold på psykiatrisk afdeling. Man må dog herved erindre dels, at deltagelse i afdelingens patientmøder står åben for alle, der på mødedagen er indlagt, hvilket giver korttidsindlagte patienter mulighed for at rejse spørgsmål og kritik, som andre kan følge op, dels at den generelt positive virkning, som oprettelse af patientråd må antages at medføre, vil komme alle indlagte til gode, også de korttidsindlagte.

En ordning med formaliseret patientindflydelse har ikke direkte noget med frihedsberøvelse og tvangsanvendelse at gøre. Men netop for det mindretal af patienter, der undergives en eller anden form for tvang, er det særlig betydningsfuldt, at der her-